

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 71. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm2393/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ding: Belsjar, omslyrtebe Mandalernes Rige; men disse Erobringer maa ene tilskrives Hærse-
rernes Duellighed, gode Leietropper, og Fienders-
nes Svaghed, hvorfor ogsaa paa samme Tid Per-
sere maatte bortkjøbes fra Grændserne, og Bul-
gare havde nær indtaget Konstantinopel. Kort
efter Justinians Død indtog de nordiske Longo-
barde, næsten uden Sværdslag, den største Del
af Italien, og i Begyndelsen af det følgende Åar-
hundrede blev Rigets Svaghed oienlysig, da et
nyt erobrende Folk opkom i dets Nabolag.

Dette Folk var Araberne. Disse Arken-
djarve Søner vare Isørnes Frænder og ned-
stammede fra Abraham gjennem hans Søn Is-
mael. I halvtredietusinde Åar havde de ført et
ligesaadant uslabigt Liv som deres Efterkommere
indtil denne Dag: græsset deres Hjørde og røvet
de Fremmede, alt som sagt var i den gamle Spaa-
dom: Ismaels Haand skal være mod alle og alles
mod ham, men bygge skal han for alle sine Brø-
dres Kasyn. Vel higebe Arken's gamle Erobrere
efter at eie de dyrebare Rogelsers Fædrentland,
men den brede Duf afstrækkede dem, og Roms Les-
gioner, som vovede sig hid, funde en aaben Grav
i dens Sand. Naboerne i Syrien frygtede for
Roverne, og saavel Perser som Ost-Romere toge
store Flokke af dem i Sold; men stor Bedrift
ventede man ei af de smaa, indbyrdes uenige
Stammer. Dog, hvortænge end Selskabs-Li-
men forhales, maae den dog engang staae for

Stammer der have Land tilfælles, kan de ikke
forenes til et Folk, maae de dog forbindes i
en Bunde, saasnart de lære at forstaae deres
Egen nytte, og naar den aandelig forstøbte
Stamme lærer at forstaae sin, kan den ikke sat-
tes Midler til i det mindste for en Tid at samle
de afsprede Kræfter under sit Formynderkab.
Saaledes havde Koreschiterne tilløst sig Herre-
dømmet i Mekka, hvor det ypperste Bedstebød
Kaaba-Templet var, men det havde dog ingen
ret Aet med Overmagten, før der imellem Hasches-
miterne, Stammens Adels, opstod en af de heldne
Mænd, der i Folge sine aandelige Vilkaar er,
saa at sige, Herre sødt. Det var Abul Kasem
alt for bekjendt under Tilnavnet Muhamed, (den
Prisfælige) eller som vi udtale det: Mahomed.
Uden Troe paa noget Aandeligt, som det Legem-
lige skal være underdanigt, lader sig intet stort og
drifligt Værk undfange eller udføre, og uden fælles
Troe paa en Guddom kan intet større Selskab be-
væges eller udrustes til med Kraft og Dydsfælle at
førfølge et fælles Diemed. Allerkjendeligtst gjælder
dette om et saa phantastisk Folk som det Arabiske, og
at den efterhaanden indfødne Troe maatte vækkes,
naar Enigheden skulde opstaa, og kraftig Folkeværk
sværes, er klart. Mahomed, der sølte sig kaldet til at
beskrive sine Landsmænds Afguderis, men tillige fris-
set til at forvanske Sandheden og efterstræbe verds-
lig Magt, søgte at forene begge Dele, og medens han
paa den ene Side satte Sandheden om en eneste, als



mægtig uhyllig Gud (Allah: Eloah) i Spibben for sin Lærdom forvanske han den paa den anden Side skammelig ved at foreskille Allah som en Afgud, der kunde tjenes ved Menneffens Hænder, hvis Rige skulde udbredes ved Sværd, og som vilde lønne sine Troende (Moslemim som vi udtale Muselmænd) efter Døden med et Paradiis fuldt af Dienslyst, Kiødslyst og et overdaabigt Levnet. Han talde af Verden, og Verden som elsker sit Eget, hørde ham, det blev snart en Troens Artikel i Arabien, at Mahomed var en Prophet, større end Moses og Jesus, at den Allah han forkyndte, var den eneste sande Gud, under hvis Banner Araberne skulde indtage Verden, og at al Dødsfrygt var daarlig, da en uimodstaaelig Skjebne beherskede Livet, og alle Muselmænd ved Døden vandt, i fuldeste Maal, Alt hvad de ønskede og hvad dog kun usandskæbnigt kunde times dem i den nærværende Verden. Vel hode Mahomed seend han kunde straffe sit Sværd eller løgnprophetiske Spir ud over Arabiens Grændser, men under hans næste Efterfølgere (Kaliferne) Abubeker og Omar indtoges hele Persien, Syrien og Egypten, ja allerede i Begyndelsen af det ottende Aarhundrede vaiede Mahomed's Bane langs med Afrikas Nordkyst, paa Middelhavets Der og selv paa Europas Fastland, hvor de ubartede Vestgothor maatte overlade Roserne hardtad hele Spanien. Saaledes lod det da til at Christenheden skulde forgaae, thi krafts

løs paa Hæls flod Constantinopel, Italiens longobardiske Trone vakte, Lybfland og Norden var bedenskt endnu, og nordiske Hædninger truede med andengang i Bretland at reise Afgudshuse paa Kirkegruus. Men, Helvedes Porte kan ikke faae Magt med hans Menighed, der har al Magt i Himmelen og paa Jorden, Løgnen maae nedrive sig selv, og saaledes havde de senere Kalifer, Emmijaderne, selv undergravet deres Throne, ved at lade haant om Mahomed's Gud, og hengive sig til Pragt og Overdaab, saaledes bortdampede Muselmænds Kraft daglig, uuder Nydelsen af den Verden de elskede, og ved Pyrenæerne flod et Rædselsskab særbigt, som skulde tilintetgjøre det Forsøg paa at naae Europas Hædninger, som de med den sidste Levning af deres uhyfsalige Begejstring vovede, da de i mylrende Skarer gjaefte Frankernes Land. De bleve allerede slagne ved Tours af den tappre Franke-Høvding Carl Martel, og det stadfæstede sig i Historien hvad Naturen havde selv betegnet, at i Spanien taber den arabiske Hvirvelvind (Samun) sin ødelæggende Styrke.

Disse Franke opvorde nu til det mægtigste Folk i Vesten. Hidtil havde de høit Konger af den Glodovigs Art, under hvis Anførsel de for-
496. dum indtogte Gallien, men formedelst Kongernes Uduelighed var Magten efterhaanden kommet i Hænderne paa nogle høie Embedsmænd, der kaldtes Hofmarskalkere (majores domi) og een af

